

Birleşik Arap Emirlikleri'nde Yaşanan Selin İklim Haberciliği Bağlamında İncelenmesi: Bir İçerik Analizi

Analysis of the Flood in the United Arab Emirates in the Context of Climate Journalism: A Content Analysis

Gülsemin MISIRLI¹ Şirin KARAL TEMÜROĞLU²

öz

İklim krizi, küresel ölçekte insanlığı bekleyen en büyük sorunlardan birisi olarak değerlendirilmekte ve tüm dünyada aşırı sıcaklık ve yağışlar sonucunda meydana gelen sel, kuraklık, yangın gibi iklimsel olaylarla etkisini hissettirmektedir. Bu krize paralel şekilde son zamanlarda iklim haberciliği kavramı önem kazanmıştır. Bu çalışmada 16 Nisan 2024 tarihinde Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) meydana gelen sel felaketinin farklı ülkelerde yayın yapan çevrimiçi haber sitelerinde nasıl sunulduğunun, haberlerin hangi noktalarda farklılaştığının ve iklim haberciliği niteliği taşıyıp taşımadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda Amerika Birleşik Devletleri (ABD), BAE, Birleşik Krallık (UK) ve Türkiye'de faaliyet gösteren haber sitelerinde yayınlanan 192 haber içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda konuya ilişkin az sayıda haberin iklim haberi olarak değerlendirilebileceği ve iklim haberciliği bağlamında ülkeler arasında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Özellikle selin yaşandığı BAE'de yayınlanan haber sayısı oldukça yüksek olmasına rağmen iklim kriziyle bağ kuran haber sayısı düşük kalmıştır. Bu haberler daha çok selin sonuçlarına ve gündelik yaşam üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır. Türkiye'de ise haber sitelerinin olayın sunumu ve iklim kriziyle bağlantı kurma noktasında farklılaştığı görülmektedir. Batılı haber sitelerinin ise haber sayılarının düşük olmasına karşın seli iklim kriziyle daha fazla ilişkilendirdikleri görülmüştür. İklim krizi nedeniyle bu tip olayların gelecekte de sıklıkla yaşanması muhtemeldir. Medyanın bilim insanları ile toplum arasında köprü vazifesi yaparak iklim krizini daha fazla gündeme getirmesi ve anlaşılır kılması gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: BAE Sel Felaketi, İçerik Analizi, İklim Haberciliği, İklim Krizi.

ABSTRACT

The climate crisis is considered to be one of the biggest problems awaiting humanity on a global scale and its impact is being felt worldwide through climatic events such as floods, droughts, and fires resulting from extreme temperatures and rainfall. In parallel with this crisis, the concept of climate journalism has gained importance in recent times. This study aims to determine how the flood disaster that occurred in the United Arab Emirates (UAE) on April 16, 2024 was presented on online news websites from different countries, where the news differed, and whether it qualified as climate journalism. In this context, 192 news articles published on news websites in the United States of America (USA), UAE, United Kingdom (UK), and Turkey were analyzed using content analysis. The findings suggest that a small number of news stories related to the topic could be classified as climate news and that there were differences between countries in terms of climate journalism. Particularly in the UAE, where the floods occurred, the number of new articles published was quite high, but the number of news articles linking the event to the climate crisis remained low. These articles mostly focused on the consequences of the flood and its impact on daily life. In Turkey, the presentation of the event and the way it was connected to the climate crisis varied across news sites. Although the number of articles was low on Western news websites these sites were more likely to relate the flood to the climate crisis. Given the likelihood that such events will occur more frequently in the future due to the climate crisis, it can be said that the media should act as a bridge between scientists and the public and bring the climate crisis to the forefront and make it more understandable.

Keywords: Climate Crisis, Climate Journalism, UAE Flood Disaster, Content Analysis

¹ Corresponding Author: (Dr. Öğretim Üyesi) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, gulsemin.misirli@gop.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8103-8462.

² (Dr. Öğretim Üyesi) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, sirin.karal@gop.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8114-6866

GİRİŞ:

İklim krizi, insanların gündelik yaşamlarında sıklıkla duyduğu ancak içerdiği belirsizlikten dolayı dünyanın başka bir yerinde ya da uzak bir gelecekte gerçekleşecek ve önlenemeyecek bir tehdit olarak algılanmaya müsait bir olgudur. İnsan kaynaklı iklim krizinin mevcut zaman diliminde gerçekleşen ve nerede yaşarsa yaşasın tüm insanları etkileyen bir süreç olduğunu anlatacak ve insanların bilgilendirilmesini sağlayacak olan en önemli aktörlerden birisi ise medyadır (Schäfer, 2015).

Son yıllarda sel ve kuraklık gibi aşırı hava olaylarının sıklıkla yaşanması, küresel bir sorun haline gelen iklim krizinin topluma aktarılmasında uzmanlaşmış iklim habercilerine olan ihtiyacı öne çıkarmıştır. Özellikle 1980'li yıllardan itibaren mevsim normallerinin üzerinde seyreden hava sıcaklıklarının sebep olduğu kuraklık, yangın ve kasırga gibi doğal felaketlerin ortaya çıkması medyanın bu konuya ilgi göstermesine neden olmuştur (Ungar, 1992, s. 490). Medyanın çevre ve iklim konularına ilgisi çok daha geriye gitse de 1980'li yıllarda iklim değişikliğine ilişkin haberler artmış, 1990'lara gelindiğinde iklim, çevre ve medya temsilleri konulu araştırmalar hız kazanmıştır (Boykoff, 2011, s.50). 2000'li yılların ilk 10 yılında, özellikle 2009 yılında gerçekleşen Kopenhag Zirvesi'yle medyanın konuya olan ilgisi en üst düzeye çıkmıştır. Ancak finansal kriz ve Kopenhag Zirvesi'nde bir anlaşmaya varılamaması konuya olan ilgiyi bir miktar azaltmıştır (Eide & Kunelius, 2020, s.166).

16 Nisan 2024 tarihinde BAE'de son 75 yılın en şiddetli yağışları neticesinde sel meydana gelmiş ve bu durum tüm dünyanın dikkatini Körfez bölgesine çekmiştir. Çöl iklimine sahip olan bölgede yağmur yağması için bulut tohumlama teknolojisinin kullanılması selin, sosyal medya ve bazı yayın organlarında bulut tohumlama ile ilişkilendirilmesine neden olmuştur (Poynting & Silva, 2024). Bu tarihlerde Körfez bölgeleri başta olmak üzere pek çok ülkede sel meydana gelmiş ve bunun neticesinde çok sayıda kişi yaşamını yitirmiştir. BAE'de meydana gelen selin ABD, BAE, Birleşik Krallık ve Türkiye'deki internet haber sitelerinde, iklim haberciliği bağlamında ne şekilde ele alındığı ve konuya yaklaşımlarındaki farklılıkların incelenmesinin amaçlandığı bu çalışmada; iklim kriziyle kurulan bağ, bilimsel veri ve görsel işitsel öge kullanımı, çözüm önerisi, uzman görüşü gibi parametreler doğrultusunda incelemeler gerçekleştirilmiştir.

Literatür incelendiğinde Türkiye'de iklim haberciliği üzerine birçok çalışmanın bulunduğu görülmektedir. Meltem Şahin'in 2020 yılında yayınlanan "İklim değişikliği ve bilim gazeteciliği: Avustralya yangınları"; Özge Cengiz'in "Türkiye'de iklim haberciliği: Kuraklık haberleri üzerine bir içerik analizi"; Sarphan Uzunoğlu ve Hazal Sena Karaca'nın "Haber medyasında iklim krizi" bu çalışmalardan bazılarıdır. Tüm bu çalışmalarda iklim krizi ve iklim krizi kaynaklı kuraklığın Türk medyasında ne şekilde sunulduğu üzerinde durulmuştur. Bu çalışmanın ise iklim krizini farklı ülkelerdeki medyada güncel bir olay üzerinden ele alması ve karşılaştırması açısından diğer çalışmalardan farklılaşması ve alana güncel bir katkı sağlaması beklenmektedir.

1. İklim Krizi ve Medya

İklim değişikliği ya da iklim krizi, dünyanın var olduğu günden bu yana iklimin doğal değişikliğinden ziyade insan faaliyetlerinin sebep olduğu değişikliği ifade etmektedir (MGM, t.y.). Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi iklim değişikliğinin tanımını, "doğrudan veya dolaylı olarak küresel atmosferin bileşimini bozan insan faaliyetleri sonucunda iklimde oluşan bir değişiklik" biçiminde yapmaktadır (Birleşmiş Milletler, 1994). Wallace Broecker bu ifadelerle paralel olarak, "iklim sistemi kızgın bir canavar ve biz onu sopalarla dürtüyoruz" demektedir (Akt. Bhagwat, Economou & Thornton, 2016, s.92). Nitekim sanayi devrimi ile artmaya başlayan teknolojik ilerlemeler, iklimin önceki yıllara göre daha hızlı değişmesinde etkili rol oynamıştır. Fosil yakıtların kullanımındaki artış, atmosferdeki sera gazının da artmasına neden olmuş ve bu durum iklim krizine yol açmıştır. Küresel ısınma 0,8 ila 1,2°C artmış, bu durum hem canlıların yaşamını tehlikeye sokmuş hem de doğal

kaynakların azalmasına neden olmuştur. Çağımızın en önemli küresel sorunlarından biri olan iklim krizi buzulların erimesi, aşırı yağışlar, fırtına, sel, hortumlar, orman yangınları gibi pek çok doğal afetin başlıca sebebi sayılmaktadır (Codal & Codal, 2022, s. 11; Davulcu, 2024, s. 410). İklim değişikliği konusunda 1970'li yıllarda farkındalık oluşmaya başlamış ve buna bağlı olarak iklim aktivizmi gelişmeye başlamıştır (Özay & Mustafa, 2022, s.100). Önceleri küresel ısınma olarak ifade edilen bu durum sonraları siyasi etkiyle birlikte yumuşatılarak iklim değişikliği olarak nitelendirilmiştir (Akyüz, 2019, s. 348; Adam & Vahyuni, 2020, s. 10). Bugün gelinen son aşamada durumun aciliyetini ifade etmek için kimi uzmanlar/akademisyenler ve gazeteciler tarafından iklim krizi ya da iklim acil durumu olarak da adlandırılmaktadır. Dolayısıyla tüm canlıların sağlıklı bir yaşam sürdürebilmesi için iklim değişikliğine daha fazla dikkat çekilmesi ve iklim krizi ile mücadele edilmesi elzem hale gelmiştir.

İklim değişikliği, iklime ilişkin gelişmelerin uzun bir sürece tanıklık gerektirmesi, birebir gözlemlenememesi ve karmaşıklığı nedeniyle yeterince ilgilenilmeyen bir sorundur (Schäfer, 2015, s.853). İklim krizi, günümüzde uluslararası iklim değişikliği ve çevre politikasının temel problemi haline gelmekte ve tüm dünyada, yaşanan bu krizin önüne geçilmeye çalışılmaktadır. Çünkü iklim krizi yalnızca iklimle alakalı sorunlar yaratmamaktadır (De Faveri, 2022, s. 6) Gasper, Blohm ve Ruth, 2011 yılında yaptığı bir çalışmada iklim krizinin, "endüstri, turizm, perakende ve ticari hizmetler, sigorta, sağlık, gıda ve su kıtlığı, geçim kaynağı etkileri, yer değiştirme" gibi birçok alanı etkileyebileceğini öne sürmüşlerdir (151-154). Diğer taraftan iklim krizi toplumsal bir soruna da işaret etmekte ve toplumun alt gelir grubunda yer alan bireyleri daha fazla etkilemektedir. Aşırı yağışlardan, fırtınalardan ve kuraklıktan en çok yoksullar etkilenmektedir. Dolayısıyla iklim krizi ile mücadele etmek aynı zamanda eşitsizlik ve adaletsizlikle mücadele etmek anlamına gelmektedir (United Nations, t.y.).

"İklim değişikliğiyle bağlantılı bütün bu gelişmeler aynı zamanda medya için önemli bir haber konusu haline gelmiştir" (Şahin & Üzelgün, 2016, s.13). Bu noktada medyanın üstüne düşen görevi yapması ve kamuoyunu bilgilendirmesi gerekmektedir. Nitekim medya toplumu bilgilendirmek, bilinçlendirmek ve farkındalık oluşturmak için önemli bir araçtır. Dolayısıyla iklim değişikliğinin medyada daha fazla yer alması toplumun duyarlılık kazanması açısından önemlidir. Ancak medyada giderek artan rekabetten dolayı gazeteciler hızlı haber yapmaya ve haberleri büyük görsellerle süslemeye çalışmaktadırlar. Böyle bir ortamda iklim ile ilgili detaylı haber yapmak, dosya haberi hazırlamak, sorunun geçmişini ve geleceğini tartışmak zor olmaktadır. Elbette medya, ayakta durabilmek için izleyicinin dikkatini çekmek durumundadır. Bu nedenle iklim krizine ilişkin haberler, izleyicilerin dikkatini çekebilecek bir şekilde hazırlanmalıdır (Torok, Pearce & Hassol, 2020, s. 42). Diğer taraftan iklim krizi, bazı çevreci gazeteciler dışında medyanın dikkatini çok fazla çekmemektedir. Çok sayıda insanın yaşamını etkileyen iklim olayları olmadığı sürece iklim krizi medyada konu haline gelmemektedir. Hatta bir iklim olayı meydana geldiğinde olayın sebebinden çok sebep olduğu afet konuşulmaktadır (Demircan vd., 2016, s.89). Örneğin, bir sel felaketinin ardından bölgede yaşanan hasarlar ve hayatını yitiren insan ve hayvanlar habere konu olmaktadır. Oysa bunlara ek olarak iklim krizinin sebepleri ve buna ilişkin tedbirlerin de aynı ölçüde haber olması, durumun aciliyetinin altının çizilmesi ve daha fazla okuyucunun harekete geçirilmesi beklenmektedir (Adam & Vahyuni, 2020, ss. 10-11; Turan & Çalkın, 2023, s. 368).

Medyada kullanılan görseller de en az sözcükler kadar kıymetlidir. Küresel ısınma ile ilgili bir haberde eriyen buzulların, kutup ayılarının ve penguenlerin gösterilmesi Türkiye'de yaşayan biri için bir şey ifade etmeyebilir. Bu tür görüntüler, insanların bağ kuramamasına neden olmakta ve sanki başka bir hayatı temsil ediyor gibi görünmektedir. Oysa insanların kendi yaşadığı bölgelerden görseller oluşturulursa daha etkili olabilir. Örneğin; kuruyan göller, yok olan bitki türleri gibi görseller kullanılmadık. Soyut görsellerden ziyade somut ve bireyin zihninde anlam ifade eden görsellere yer verilmelidir (Şahin-Hassan, 2024, s.81).

İklim krizi ile başa çıkmanın önündeki en büyük engellerden biri dezenformasyondur. Yanlış bilgi, çarpıtma, yanıltıcı içerikler toplumda karışıklık yaratmakta ve bu durum insanların harekete geçmelerine engel olmaktadır (United Nations, t.y.). Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) raporunda da konuya dikkat çekilmiş ve bu durum "iklim değişikliği hakkındaki söylem ve yanlış bilgi

ve bilimin kasıtlı olarak baltalanması, bilimsel fikir birliğinin yanlış algılanmasına, belirsizliğe, göz ardı edilen risk ve aciliyete ve muhalefete katkıda bulunmuştur” şeklinde ifade edilmiştir (2022). Dolayısıyla gazeteciler dezenformasyon konusunda son derece temkinli olmalıdırlar. Ancak Lewandowsky’ye göre, kaliteli medya haberleri bile iklim krizi ile ilgili bazı gerçekleri görmezden gelmekte ve medya iklim krizi konusundaki yanlış bilgilendirmenin yayılmasına katkı sağlamaktadır. Özellikle sosyal medyada bilimsel bilgiler çarpıtılmakta ve YouTube videolarının pek çoğunda bilim karşıtı görüşler benimsenmektedir. Tüm bunlar insanların bilimsel kanıtlara ve fikir birliğine olan inancını zayıflatmaktadır (2021, s.7). Aynı şekilde Lopez ve Share’de (2020) bilim insanlarının, insan faaliyetlerinin iklim değişikliğiyle ilişkisini gösteren kanıtlar sunduğunu ancak bazı kişilerin bu bilgileri yok sayarak kamuoyunda şüphe uyandırdığını belirtmektedir. Yazarlar, tüm bu belirsizlik yaratma çabalarının organize bir dezenformasyon kampanyası olduğunu aktarmakta ve dezenformasyona karşı dikkatli olunması gerektiğini hatırlatmaktadır.

O halde, medyanın sadece iklim haberlerine yer vermesi yetmemekte aynı zamanda kullandığı sözcüklere, dile, görsellere de dikkat ederek haber hazırlaması gerekmektedir. Ayrıca medya sahte bilgilere karşı dikkatli olmalı, bilimsel gerçekleri göz önünde bulundurmalı ve dezenformasyona öncülük etmemelidir.

1.1 İklim Haberciliği

İklim haberciliği, iklim krizinin sebep olduğu insan kaynaklı iklimsel sorunları ele alarak kamuoyuna sunan ve özel uzmanlık gerektiren bir gazetecilik faaliyetidir. İklim habercileri; iklim krizinin ne olduğuna, sebeplerine, sonuçlarına ve çözüm yollarına ilişkin verileri toplamakta ve bu verileri medya aracılığıyla topluma sunmaktadır. Haber medyası, insanların iklim değişikliği konusuna ilişkin bilgi edinmesinde en önemli aktörlerden/kaynaklardan birisidir (Schäfer & Painter, 2020, ss.1-2). Her ne kadar gazeteciler, geleneksel eşik bekciliği rolünü büyük ölçüde kaybetmiş olsa da kamuoyunun ilgisinin iklim krizine çekilmesi ve uzun bir süreç içinde gerçekleşen ve insanlar tarafından deneyimlenemeyen bu olgunun aslında toplumsal bir sorun olduğunun anlaşılması noktasında gazetecilerin önemli bir rolü bulunmaktadır (Brüggemann, 2017, s. 2). Burada “süreç” vurgusu önemlidir. İklim haberciliğinin en önemli özelliklerinden birisi, “zamana yayılan olayları takip etmesinden dolayı anlık bilgi akışından ziyade uzun takip gerektiren bir süreç haberciliği olmasıdır” (Cengiz, 2023, s.116). İklim krizinin bu özelliği insanlar tarafından algılanmasını zorlaştırmakta bu da konunun daha kısa vadeli sorunlar ve gündemler arasında kaybolmasına sebebiyet vermektedir. İklim habercileri, “bilim ile kamusal alan arasındaki temel arabulucular”dır (Brüggemann & Engesser, 2014, s. 399). Dolayısıyla bilim insanları ile toplum arasında köprü olma niteliği taşıyan, iklim krizi alanında uzmanlaşmış olan iklim habercilerinin varlığı bu nedenle oldukça önemlidir.

Medya, küresel bir problem olan iklim krizi ve bu krizin ciddiyetinin kitlelere daha kolay duyurulması, kamuoyunun gündemine taşınması ve çözüm üretilmesi noktasında son derece işlevseldir (Kılıçgedik, 2022, s.113). İklim krizinin etkilerinin küresel çapta görünür hale gelmesi; haber medyasının dünya genelinde insanları bu krize ilişkin bilgilendirmesini, yaşanan felaketlerin arka planını ve nedenlerini anlamalarını sağlamasını gerektirmektedir. Medya sektöründe muhabirden, editöre ve yayıncıya kadar tüm profesyonellerin iklim gazeteciliğine gereken önemi vermesi ve yatırım yapması ihtiyacı öne çıkmaktadır (Trionfi, 2023, s.34).

İklim haberciliği, tıpkı diğer gazetecilik türlerinde olduğu (polis, adliye, sağlık, magazin vb.) gibi özel bir uzmanlaşmayı gerektirmektedir. Çünkü iklim haberciliği, iklim krizi ve küresel ısınma gibi konularda bilgi sahibi olmayı gerektirmekte ve bu konuda yeterince bilgi sahibi olmayan medya mensuplarının konuyu sığ bir şekilde ele alma riski bulunmaktadır. Dolayısıyla iklim haberciliğinin kendine has özellikleri ve haber yapma biçimi de bulunmaktadır. İklim haberciliğinde haberi bilimsel verilerle desteklemek önemlidir. Bu verileri bulmak, anlayabilmek, organize etmek ve anlaşılır biçimde okuyucuya sunabilmek, gerektiğinde görselleştirebilmek uzmanlık gerektirmektedir. İklim krizi, çok yönlü ve başlangıçta ilgisizmiş gibi görülebilecek birçok konuyla bağlantılıdır. İklim haberleri, uluslararası anlaşmalar ya da iklim krizi nedeniyle meydana gelen olaylarla sınırlı değildir. Herhangi

bir enerji, ekonomi, politika, çevre ya da sağlık haberinin de iklim kriziyle ilgili bir boyutu olabilir. Bu tip bir haberi, iklim kriziyle bağlantısı bağlamında ele alabilmek gerekmektedir. Başlangıçta iklim kriziyle ilişkili görünmeyen olayların iklim kriziyle bağını ortaya koyabilmek, iklim krizine yönelik bir bilgi birikimi ve uzmanlık gerektirmektedir. İklim haberciliği, “Vatandaşların belirsiz ve tehdit edici bir gelecekte haberdar olmalarını sağlamak için karmaşık bilimsel araştırmaların analiz edilmesini ve raporlanmasını gerektirir. Bu, küresel siyasi ve ekonomik gücü sorumlu tutmak ve onları akıllıca stratejik kararlar almaya zorlamak anlamına gelir” (Eide & Kunelius, 2020, s.164). Bu durum, iklim habercileri açısından zorlu bir çabayı gerektirir. Bir iklim gazetecisi; mesleki terminolojiyi bilmeli, bilimsel gelişmeleri, uluslararası anlaşmaları ve toplantıları takip etmeli aynı zamanda çözüm odaklı olmalı, konuyu toplumda çaresizlik hissine neden olan felaket diliyle ele almaktan uzak durmalıdır (Kılıçgedik, 2022, s.116). Bununla birlikte neden-sonuç ilişkisi kurabilmek ve eleştirel bir bakış açısına sahip olabilmek gazeteciliğin genelinde olduğu gibi iklim haberciliğinde de önemlidir.

İklim değişikliği, medyada farklı şekillerde ele alınabilmektedir. Ng'ye göre (2020), sansasyonellik ve belirsizliğin öne çıktığı iklim değişikliği anlatıları dört farklı şekilde çerçevelenmektedir:

1. İklim değişikliğine yönelik farklı görüşleri dengeli bir şekilde tartışan ancak iklim değişikliği üzerine bir belirsizlik örtüsü örten “Karşıt Görüşler Yaklaşımı”,
2. İklim değişikliğini insanların kaçamayacağı ve kontrol edemeyeceği, dünyayı yok oluşturan bir felaket senaryosu şeklinde sunan ve insanların ilgisini çeken “Kıyamet ve Kasvet” anlatısı,
3. İklim değişikliği konusunda sadece politik açıdan uygun verilerin seçilerek kullanılmasına neden olabilen milliyetçi temele sahip olan anlatılar,
4. İklim değişikliğini risk olarak ele alan ve ataleti aşarak insanları harekete geçirme olasılığı olan “Risk dili”

Medyanın olayları ve olguları anlama, yorumlama ve sunma biçimi; iklim haberciliği için çeşitli zorluklar ortaya koymaktadır. Gazeteciliğin nesnel gerçeklere dayanan doğası, iklim değişikliğine ilişkin belirsizlikleri ve iklime ilişkin olayları iklim krizi bağlamında ele alma noktasında yetersiz kalmaktadır (Brüggemann, 2017, s.4). İklim iletişimi konusunda zorlu noktalardan birisi de iklim krizinin çevresinde dolanan bu belirsizlik bulutudur. “İklim değişikliği konusu, iklim bilimi, iklim değişikliği iletişimi ve bilim-toplum etkileşimleri açısından zorluk teşkil eden risk ve belirsizlik kavramlarıyla yakından bağlantılıdır” (Shaw, Hellsten & Nerlich, 2016, s.208). İklim krizinin içerdiği belirsizlik ve tanımlanması ile iletilmesinin zorluğu, bilim insanları ve iletişimciler tarafından “belirsizlik bağlamında risk” şeklinde çerçevelenmesine neden olmuştur. Nitekim iklim haberciliğinde “risk dili” kullanımı, belirsizlik ve felaket dilinden daha etkilidir ancak insanların iklim krizine ilişkin deneyimleri gibi değişkenlere bağlı olarak farklı tepkiler verebileceği unutulmamalıdır (Painter, 2013, ss.31-35).

Genel olarak bilim haberciliğinin ve bilim haberciliği şemsiyesi altında değerlendirilebilecek olan iklim haberciliğinin genel habercilikle arasında çeşitli farklar bulunmaktadır. Örneğin, haberciliğin önemli ilkelerinden birisi olan “denge” unsuru bilim ve iklim haberciliğinde farklı şekilde ele alınmalıdır. Bir bilim ya da iklim haberinde tarafların argümanları karşılaştırıldığında bir tarafın bilimsel kanıtları çok daha baskın olabilir. Böyle bir durumda dengenin sağlanması adına taraflara eşit oranda yer verilmesi yanlıcı olabilmektedir. Nitekim iklim krizi konusunda, yeterli bilimsel argüman sunmayan ve iklim krizinin varlığına ilişkin şüpheleri gündeme getiren kuşkuçulara medya fazla yer ayırabilmektedir (Bos & Nuijens, 2022, ss. 169-170). Bu durum iklim krizinin gerçekliğine ve etkilerine yönelik şüphenin artmasına ve dünya çapında hükümetlerin sorumluluk almaktan uzaklaşmasına neden olmaktadır. Boykoff & Boykoff (2007, ss.1-12) da antropojenik iklim değişikliğinin haberleştirilmesinde gazetecilik normlarına ısrarlı bir şekilde bağlı kalınmasının ortaya çıkardığı engellerden bahsetmekte ve örnek olarak ABD hükümetinin iklim krizi konusunda sorumluluk alarak eyleme geçmesi noktasında medyadaki bu bilgi yanlılığının etkili olduğunu belirtmektedir.

İklim krizi kaynaklı problemlerin görmezden gelinemeyecek duruma gelmesi, dünya çapında iklim haberciliğinin gelişmesine ve çeşitli yayın kuruluşlarının iklim krizini gündeme taşıma çabalarına, yayın politikalarını düzenlemesine ve iklim krizine özel birimlerin açılmasına neden olmuştur (Uzunoglu & Karaca, 2021, s.30). Türkiye’ye bakıldığında ise alışılmadık hava olayları neticesinde yaşanan felaketler ya da iklime ilişkin küresel organizasyonlar haricinde konu, medyada kendisine çok fazla yer bulamamaktadır. Şahin ve Üzelgün’e (2016, s.1) göre iklim değişikliğinin insanların ilgisini çekmeyen ve dolayısıyla reyting getirmeyen, özel ilgi gerektiren bir konu olması ve gündemin yoğunluğu konunun arka plana itilmesinin nedenleri arasında sayılabilir. Ancak ülkemizin de iklim krizinin sonuçlarından etkilenmesi kaçınılmazdır. Bu nedenle haber merkezlerinin iklim konusunda uzmanlaşmış, bilim insanları ve toplum arasında köprü oluşturabilecek iklim habercileri istihdam etmeleri gerekmektedir.

2.Yöntem

Bu çalışmada 16 Nisan 2024 tarihinde BAE’de meydana sel felaketine ilişkin farklı ülkelerdeki (ABD, BAE, Birleşik Krallık ve Türkiye) internet haber sitelerinde yayınlanan haberlerin iklim krizi ile ilişkilendirilip ilişkilendirilmediği irdelenmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, söz konusu ülkelerde yayın yapan haber sitelerinde konuya ne şekilde yaklaşıldığının, sel felaketinin hangi açılardan ele alındığının ve iklim haberciliğine uyulup uyulmadığının ortaya konulmasıdır. BAE medyası, felaketin meydana geldiği ülke olması gerekçesiyle incelenmiştir. Türkiye’nin iklim krizine yaklaşımının ve iklim haberciliği noktasında nerede olduğunun tespit edilebilmesi amacıyla Türk haber sitelerindeki ilgili haberler de analiz edilmiştir. ABD ve Birleşik Krallık’taki haber sitelerinin uluslararası yayın kuruluşları olmaları, haberlerinin dünya çapında büyük bir kitleye ulaşması ve iklim haberciliğinde ön plana çıkmaları bu ülkelerin çalışmaya dahil edilmesine neden olmuştur.

Çalışmada örneklem olarak alınan ABD, BAE, Birleşik Krallık ve Türkiye’de en çok ziyaret edilen üçer haber sitesine 17 Mayıs 2024 tarihinde SimilarWeb platformundan ulaşılmıştır (SimilarWeb, 2024). Bu kapsamda Türkiye’den hurriyet.com.tr, milliyet.com.tr ve sozcu.com.tr; Birleşik Krallık’tan bbc.co.uk, theguardian.com ve dailymail.co.uk, Amerika’dan nytimes.com, cnn.com, foxnews.com BAE’den khaleejtimes.com, gulfnews.com ve onmanorama.com sitelerinden toplanan haberler incelenmiştir. Web siteleri belirlenirken ABD ve BAE’de yahoo.com, en çok ziyaret edilen ilk üçte yer almasına karşın kendi haberlerinden ziyade diğer yayın organlarının haberlerini yayınladığı için çalışmaya dahil edilmemiştir. BAE’de çalışma kapsamına alınan manoramaonline.com’un Malayalam (Hindistan’ın Kerala eyaletinde konuşulan bir dil) dili olmasından dolayı İngilizce versiyonu olan onmanorama.com incelenmiştir.

Haberler taranırken haber sitelerinin arama çubuğu kullanılmış ve arama “Dubai sel felaketi, Dubai flood, bulut tohumlama, cloud seeding” gibi anahtar kelimeler ile gerçekleştirilmiştir. Bazı haber sitelerinde arşiv taraması yapılmadığından dolayı haberler Google üzerinden taranmıştır. Tarama esnasında konuyla ilgisiz olan haberler çıkarılmış ve toplam 192 haber incelenmeye alınmıştır. İnternet haber sitelerinin aynı haberleri farklı günde yayınlamaları ve farklı sıklıkta haber yapmaları nedeniyle çalışma selin meydana geldiği 16 Nisan 2024 ile 30 Nisan 2024 tarihleri ile sınırlı tutulmuştur.

Çalışmada yöntem olarak içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, “metin içindeki belirli özellikleri sistematik ve nesnel olarak tanımlayarak çıkarımlar yapmaya yönelik bir araştırma tekniğidir” (Stone, Dunphy, Mashall & Ogilvie, 1966, s.5). Bu yöntemle, önceden belirlenmiş araştırma sorusu çerçevesinde mevcut içerikten sistematik verilerin elde edilmesi ve bu verilerden farklı araştırmacılar tarafından farklı zaman dilimlerinde tekrarlanabilir çıkarımların yapılması amaçlanır (Gökçe, 2019, s.39). İçerik analizinin tercih edilmesinin sebebi, farklı ülkelerde ve yayın kuruluşlarında sel felaketinin ne şekilde ele alındığının ve haber içeriklerinin karşılaştırılabilmesi için uygun olmasıdır.

Çalışmada şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Haberlerde selin meydana geliş sebebine yer verilmiş midir?
2. Haberlerde sel felaketi iklim krizi ile ilişkilendirilmiş midir?
3. Haberlerde iklim krizinin çözümüne yönelik öneri sunulmuş mudur?
4. Haberlerin ele alınış biçimi açısından ülkeler arasında farklılık var mıdır?

Çalışma gerçekleştirilirken öncelikle, amaç doğrultusunda araştırma soruları hazırlanmıştır. Daha sonra ilgili haberler genel olarak incelenerek çözümlene birimleri ve örneklem belirlenmiştir. Bu doğrultuda kategoriler ve kategorilerin sınırları tespit edilmiştir. Kodlama cetveli oluşturularak kodlama işlemi gerçekleştirilmiştir. Kodlamalar, Microsoft Excel programında çalışmanın yazarı olan iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı yapılmış ve sonuçlar yorumlanmıştır. Çalışmanın bilimsel güvenilirliğinin belirlenmesi için gerekli olan uyumluluk katsayısı hesaplanmıştır. Uyumluluk katsayısı, Poindexter ve McCombs tarafından şu şekilde formüle edilmektedir (Akt., Yüksel, t.y., 9):

$$\text{Güvenirlik katsayısı} = 2 \text{ (Üzerinde uzlaşılan kodlama sayısı) } / \text{Birinci kodlayıcı tarafından yapılan kodlama sayısı} + \text{İkinci kodlayıcı tarafından yapılan kodlama sayısı}$$

Bu formüle göre çalışmanın güvenilirlik katsayısı kabul edilebilir bir değer olan 0,97 çıkmıştır.

3.Bulgular ve Tartışma

16 Nisan – 30 Nisan 2024 tarihleri arasında incelenen haber sitelerinde BAE'de yaşanan sele ilişkin toplam 192 habere ulaşılmıştır. En fazla sayıda habere gulfnews.com (%38,6), en az sayıda habere ise cnn.com (%1) ve foxnews.com (%1) yer vermiştir. Ülke bazında değerlendirme yapıldığında en fazla haberin selin yaşanmış olduğu BAE'de (%68,8) en az haberin ise ABD'de (%4,7) yapıldığı görülmüştür. BAE'nin olayın yaşandığı yer olması, en çok haberin orada yer alan haber sitelerinde yayınlanmasına neden olmuştur. En az haberin ise bölgeye coğrafi olarak en uzak olan ABD'de yapıldığı görülmüştür. Nitekim 'yakınlık', haber değeri taşıması açısından önemli bir kriterdir. Türkiye'de sele ilişkin en fazla haber hurriyet.com.tr'de (%3,7) yer almıştır. Birleşik Krallık'ta ise konuyu en fazla gündeme taşıyan dailymail.co.uk (%8,3) olmuştur. ABD'de nytimes.com (%2,6), BAE'de ise gulfnews.com'da (%38,6) en fazla habere yer veren yayın organlarıdır.

Tablo 1

Haberlerin Haber Sitelerine Göre Dağılımları ve Frekansları

Haber Sitesi	Haber Sayısı	
	n	%
hurriyet.com.tr	7	3,7
milliyet.com.tr	5	2,6
sozcu.com.tr	4	2,1
bbc.co.uk	11	5,7
theguardian.com	8	4,2
dailymail.co.uk	16	8,3
nytimes.com	5	2,6
cnn.com	2	1
foxnews.com	2	1
khaleejtimes.com	56	29,2
gulfnews.com	74	38,6
onmanorama.com	2	1
Toplam	192	100

Konuya ilişkin en çok habere, 17 Nisan 2024 tarihinde (n=46) en az habere ise 27 Nisan 2024 tarihinde (n=1) rastlanmıştır. 17 Nisan'dan sonra en fazla haber sırasıyla 18 Nisan, 16 Nisan, 19 ve 20 Nisan 2024 tarihlerinde yapılmıştır. Olay, 16 Nisan'da gerçekleştiği için en fazla haberin bu tarihlere

yayınlandığı düşünülmektedir. Zamanla haber sayısı azalmış, yani haber güncelliğini yitirmiştir. khaleejtimes.com ve gulfnews.com konuya ilişkin hemen hemen her gün haber yaparken diğer haber siteleri daha çok 17 ve 18 Nisan'da konuyu gündeme getirmiştir. Bu iki haber sitesi, BAE'de yayın yapan medya kuruluşları olduğu için sonraki günlerde selin etkilerine ilişkin haber yapmaya devam etmişlerdir.

Tablo 2*Haberlerin Yapıldığı Tarih*

Haber Sitesi	16 Nisan	17 Nisan	18 Nisan	19 Nisan	20 Nisan	21 Nisan	22 Nisan	23 Nisan	24 Nisan	25 Nisan	26 Nisan	27 Nisan	28 Nisan	29 Nisan	30 Nisan
hurriyet.com.tr	-	3	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
milliyet.com.tr	-	1	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
sozcu.com.tr	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
bbc.co.uk	-	2	5	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
theguardian.com	-	3	3	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
dailymail.co.uk	1	11	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
nytimes.com	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
cnn.com	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
foxnews.com	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
khaleejtimes.com	4	5	8	6	7	4	7	3	2	3	1	1	1	4	-
gulfnews.com	11	16	9	7	8	6	3	3	3	2	2	-	1	1	2
onmanorama.com	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	20	46	33	18	18	11	11	6	6	9	3	1	2	5	2

Haberlerin genel olarak muhabirler/editörler tarafından hazırlandığı görülmüştür (n=147). Bunu sırasıyla haber merkezi (n=18) ve haber ajansı (n=15) takip etmiştir. Ülke açısından değerlendirildiğinde, Türkiye'de sozcu.com.tr dışındaki haber sitelerinde haberi hazırlayanın çoğunlukla belirtilmediği görülmüştür. Birleşik Krallık, ABD ve BAE'de ise haberlerin daha çok muhabir/editör tarafından hazırlandığı tespit edilmiştir. Bu ülkelerde haberi kimin hazırladığı ağırlıklı olarak belirtilmiştir. Özellikle bbc.co.uk sitesinde doğrudan iklim muhabiri tarafından hazırlanan bir haberin de olduğu görülmüştür. Tüm haberler içinde sadece bir haberde uzman iklim muhabirinin belirtilmesi dikkat çekicidir. Oysa kamuoyunun doğru bir şekilde bilgilendirilmesi için alanda uzman muhabirlerin artması ve bu konuda bilgi sahibi gazetecilere yayın kuruluşlarında daha fazla yer verilmesi gerekmektedir.

Tablo 3*Haberleri Hazırlayan/Derleyen*

Haber Sitesi	Muhabir/ Editör	Haber Merkezi	Haber Ajansı	Diğer Yayın Organları	Belirtilmemiş
hurriyet.com.tr	-	2	-	-	5
milliyet.com.tr	1	-	-	1	3
sozcu.com.tr	-	2	2	-	-
bbc.co.uk	10	-	-	-	1
theguardian.com	4	-	3	1	-
dailymail.co.uk	16	-	-	-	-
nytimes.com	4	-	1	-	-
cnn.com	2	-	-	-	-

foxnews.com	-	-	2	-	-
khaleejtimes.com	47	6	2	-	1
gulfnews.com	62	8	4	-	-
onmanorama.com	1	-	1	-	-
Toplam	147	18	15	2	10

Haberlerde kullanılan görsel öğelerin türü ve sayısına bakıldığında toplamda 287 öğenin olduğu, bunların 177'sinin fotoğraf, 101'inin video, 9'unun ise infografik olduğu görülmüştür. Görsel-işitsel öğe kullanmayan haber sitesi bulunmamaktadır. Haberi desteklemek için bütün haber sitelerinde fotoğraf ve video kullanılmıştır ancak sadece dailymail.co.uk, bbc.co.uk ve gulfnews.com'da infografiğe yer verilmiştir. Bu bağlamda verilerin daha anlaşılır olmasını sağlayan infografik gibi görsellerin kullanımının oldukça düşük olduğu görülmektedir. Bununla birlikte haberlerin hepsinde fotoğraf ve video kullanıldığı ancak bunların genellikle birbirinin aynısı olduğu ve ajanslardan ya da sosyal medya hesaplarından alındığı tespit edilmiştir. Bu görüntüler, çoğunlukla bölgenin sel sonrası durumuna ilişkindir.

Tablo 4

Haberlerde Kullanılan Görsel Öğelerin Türü ve Sayısı

Haber Sitesi	Fotoğraf	Video	İnfografik	Kullanılmamış
hurriyet.com.tr	5	3	-	-
milliyet.com.tr	3	4	-	-
sozcu.com.tr	4	2	-	-
bbc.co.uk	9	8	1	-
theguardian.com	4	8	-	-
dailymail.co.uk	16	16	2	-
nytimes.com	2	4	-	-
cnn.com	2	1	-	-
foxnews.com	2	-	-	-
khaleejtimes.com	56	40	-	-
gulfnews.com	72	15	6	-
onmanorama.com	2	-	-	-
Toplam	177	101	9	-

Sel felaketine ilişkin haberlerde uzman görüşüne yer verilip verilmediği incelendiğinde sadece 25 haberde uzman görüşünün olduğu tespit edilmiştir. Oranlara bakıldığında uzman görüşüne en fazla yer veren haber sitesinin foxnews.com (%100) olduğu görülmüştür. cnn.com ve khaleejtimes.com hiçbir haberinde uzman görüşüne yer vermemiştir. Türkiye'de en çok uzman görüşü sozcu.com.tr'de, Birleşik Krallık'ta theguardian.com'da, ABD'de foxnews.com'da, BAE'de ise gulfnews.com'da yer almıştır. Ülke bazında en fazla uzman görüşüne ABD (%55,5) ve Birleşik Krallık'ta (%31,4) yer verildiği görülmüştür. Dolayısıyla, daha çok batılı haber sitelerinin haberlerini uzman görüşüne dayalı olarak hazırladığı sonucuna varılabilir. Bunlar içinde iklim bilimi profesörü, meteoroloji uzmanı, akademisyen ve bilim insanı gibi uzmanlar yer almaktadır.

Tablo 5

Sel Felaketine İlişkin Haberlerde Uzman Görüşü

Haber Sitesi	Var		Yok	
	n	%	n	%
hurriyet.com.tr	1	14,3	6	85,7
milliyet.com.tr	2	40	3	60
sozcu.com.tr	3	75	1	25

bbc.co.uk	3	27,3	8	72,7
theguardian.com	3	37,5	5	62,5
dailymail.co.uk	5	31,25	11	68,75
nytimes.com	3	60	2	40
cnn.com	-	0	2	100
foxnews.com	2	100	-	0
khaleejtimes.com	-	0	56	100
gulfnews.com	2	2,7	72	97,3
onmanorama.com	1	50	1	50
Toplam	25		167	

Haberlerde sel felaketine ilişkin toplam 33 haberde neden-sonuç ilişkisi kurulduğu görülmüştür. Bu neden sonuç ilişkisi, çoğunlukla iklim krizi veya bulut tohumlama ile ilişkilendirilmiştir. Haberlerin çoğunda neden-sonuç ilişkisinin kurulmadığı daha çok selin gündelik yaşama etkisine odaklanıldığı tespit edilmiştir. Oran olarak bakıldığında cnn.com ve foxnews.com'un bütün haberlerinde neden-sonuç ilişkisine yer verdiği görülmüştür. khaleejtimes.com'da ise hiçbir haberde neden-sonuç ilişkisi kurulmamıştır. Ülke bazında en fazla sozcu.com.tr'de neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur (%75). Aynı yayın grubuna ait olan hurriyet.com.tr ve milliyet.com.tr'de ise oranlar birbirine yakındır. Birleşik Krallık'ta bbc.co.uk, daha fazla haberinde neden-sonuç ilişkisine yer vermiştir. ABD'de az sayıda haberi olan cnn.com ve foxnews.com'un tüm haberlerinde neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur. BAE'de ise yine az sayıda haber yayınlayan onmanorama.com sitesinde neden-sonuç ilişkisine oran olarak daha çok yer verilmiştir. khaleejtimes.com ve gulfnews.com'da sele ilişkin çok fazla haber olmasına rağmen neden-sonuç ilişkisi neredeyse hiç kurulmamıştır.

Tablo 6

Haberlerde Neden-Sonuç İlişkisi

Haber Sitesi	Var		Yok	
	n	%	n	%
hurriyet.com.tr	3	42,85	4	57,15
milliyet.com.tr	2	40	3	60
sozcu.com.tr	3	75	1	25
bbc.co.uk	7	63,6	4	36,4
theguardian.com	3	37,5	5	62,5
dailymail.co.uk	4	25	12	75
nytimes.com	3	60	2	40
cnn.com	2	100	-	0
foxnews.com	2	100	-	0
khaleejtimes.com	-	0	56	100
gulfnews.com	3	4	71	96
onmanorama.com	1	50	1	50
Toplam	33		159	

Haberler, iklim krizine ve iklim krizinin neden olduğu tahribata çözüm önerisi sunması açısından ele alındığında tüm haber sitelerinde toplam 6 adet çözüm içeren haber olduğu görülmüştür. bbc.co.uk, theguardian.com, cnn.com ve gulfnews.com dışındaki haber sitelerinde çözüm önerisi içeren herhangi bir habere rastlanılmamıştır. Bunlar içerisinde en yüksek oranda çözüm önerisi sunan, bbc.co.uk haber sitesidir (%18,2). Ülke bazında bakıldığında, en çok Birleşik Krallık'taki haber sitelerinde çözüme vurgu yapıldığı (bbc.co.uk, theguardian.com) görülmüştür. Türkiye'de ise hiçbir haber sitesinde bu tür içeriklere yer verilmemiştir. İklim krizine yönelik çözüm önerileri arasında fosil yakıtların kullanımının azaltılması ve ormansızlaşmanın engellenmesi (Watts, 2024; Dewan, 2024;

Poynting & Silva, 2024; Comerford, 2024); iklim krizinin meydana getirdiği tahribata ilişkin çözüm önerileri arasında ise, akıllı şehirlerin tasarlanması, şehirlerin betonlaşmadan arındırılması, kentlerde altyapının korunması, kırsal bölgelerde su depolamasının geliştirilmesi gibi alt yapı çalışmalarının geliştirilmesi yer almaktadır (Watts, 2024; gulfnews.com, 2024; Sinha, 2024; Poynting & Silva, 2024).

Tablo 7*Haberlerde Çözüm Önerisi*

Haber Sitesi	Var		Yok	
	n	%	n	%
hurriyet.com.tr	-	0	7	100
milliyet.com.tr	-	0	5	100
sozcu.com.tr	-	0	4	100
bbc.co.uk	2	18,2	9	81,8
theguardian.com	1	12,5	7	87,5
dailymail.co.uk	-	0	16	100
nytimes.com	-	0	5	100
cnn.com	1	50	1	50
foxnews.com	-	0	2	100
khaleejtimes.com	-	0	56	100
gulfnews.com	2	2,7	72	97,3
onmanorama.com	-	0	2	100
Toplam	6		186	

Haberlerde iklim krizi ile kurulan bağ incelendiğinde hurriyet.com.tr ve khaleejtimes.com dışındaki tüm haber sitelerinde selin iklim krizi ile ilişkilendirildiği görülmüştür. Oran olarak bakıldığında, cnn.com ve foxnews.com bu bağı en fazla kuran haber siteleridir. Birleşik Krallık ve ABD'deki haber sitelerinin tümü haberlerde iklim kriziyle bağ kurmuştur. Örneğin BBC konuyla ilgili yayınladığı 11 haberin 10'unda iklim krizine değinmiştir. BAE'de yer alan haber sitelerinde ise bu tür haberler bulunsa da iklim kriziyle ilişkili haber sayıları toplam haber sayısına oranla oldukça düşük kalmıştır. Türkiye'de milliyet.com.tr ve sozcu.com.tr'de haberlerin büyük çoğunluğunda iklim kriziyle sel arasında ilişki kurulmuştur. hurriyet.com.tr'de ise milliyet.com.tr ile aynı yayın grubu bünyesinde bulunmasına rağmen sel ve iklim krizi arasında bağ kuran hiçbir habere yer verilmemiştir.

Tablo 8*İklim kriziyle Kurulan Bağ*

Haber Sitesi	Evet		Hayır	
	n	%	n	%
hurriyet.com.tr	-	0	7	100
milliyet.com.tr	4	80	1	20
sozcu.com.tr	3	75	1	25
bbc.co.uk	10	91	1	9
theguardian.com	3	37,5	5	62,5
	4	25	12	75
nytimes.com	3	60	2	40
cnn.com	2	100	-	0
foxnews.com	2	100	-	0
khaleejtimes.com	-	0	56	100

gulfnews.com	3	4	71	96
onmanorama.com	1	50	1	50
Toplam	35		157	

Çalışmada iklime ilişkin tüm rakamsal ve oransal bilgiler bilimsel veri olarak değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda incelenen tüm haber sitelerinde bilimsel veri içeren haberlerin bulunduğu görülmüştür. theguardian.com, foxnews.com ve onmanorama.com'da yer alan tüm haberlerde bilimsel veri kullanılmıştır. Türkiye'de yer alan haber sitelerinde ise en yüksek oran sozcu.com.tr'dir. Bu bilimsel veriler, çoğunlukla bölgede geçmişten günümüze meydana gelen iklimsel değişikliklere ve bulut tohumlanın ya da iklim krizinin sel ile ilişkisine yöneliktir.

Tablo 9

Haberlerde Bilimsel Veri Kullanımı

Haber Sitesi	Evet		Hayır	
	n	%	n	%
hurriyet.com.tr	3	42,9	4	57,1
milliyet.com.tr	1	25	4	75
sozcu.com.tr	3	75	1	25
bbc.co.uk	4	36,4	7	63,6
theguardian.com	8	100	-	0
dailymail.co.uk	5	31,25	11	68,75
nytimes.com	4	80	1	20
cnn.com	1	50	1	50
foxnews.com	2	100	-	0
khaleejtimes.com	10	17,85	46	82,15
gulfnews.com	6	8,1	68	91,9
onmanorama.com	2	100	-	0
Toplam	50		143	

Haber siteleri genel olarak değerlendirildiğinde haber başlıklarının dilinin çoğunlukla bilgilendirici olduğu göze çarpmaktadır (n=169). Bilgilendirici başlıkların toplam haber sayısına oranı %88'dir. Bunun dışında sansasyonel ve dramatik haber başlıkları da dikkat çekmektedir. Türkiye açısından değerlendirildiğinde çoğunlukla bilgilendirici ve sansasyonel başlıklar öne çıksa da hurriyet.com.tr'de spekülasyon haber başlıkları da bulunmaktadır: "Dubai yapay yağmur sonrası sular altında kaldı... Bulut tohumlama teknolojisi nedir, nasıl oluşur? İşte yapay yağmur teknolojisi!" (hurriyet.com.tr, 2024). Bilimsel haber başlık diline sahip olanlara bakıldığında ise sadece theguardian.com ve foxnews.com'da bu tip haberlere rastlanmıştır: "Global heating and urbanisation to blame for severity of UAE floods, study finds" (Watts, 2024); "Here's why experts don't think cloud seeding played a role in Dubai's downpour" (foxnews.com, 2024). Dramatik haber diline dailymail.co.uk, khaleejtimes.com ve gulfnews.com'da yer verilmiştir. Bu tür haberlerde daha çok insan duygularına seslenen, kahramanlığı ve yardımlaşmayı öne çıkaran başlıklar mevcuttur: "Watch: Dubai expat saves 5 lives in dramatic flood rescue captured on camera" (Farooqui, 2024); "Watch: UAE rain heroes save lives, shelter, transport strangers, move damaged cars, fix leaky houses" (Saseendran, 2024); "Heartwarming moment cat is rescued from Dubai floods after desperately clinging to door of car submerged by water" (Pedler & Jewers, 2024). Sansasyonel haber başlıkları ise, panik havası ve felaket dili içermektedir: "Kıyamet gibi! Gökyüzü yeşile döndü, Dubai'ye felaket saniyeler içinde geldi" (milliyet.com.tr, 2024); "Çöldeki kâbusun bilançosu belli oldu: 24 ölü" (sozcu.com.tr., 2024); "Dubai underwater: Influencers are stranded in their Rolls Royces in flooded roads, planes taxi through water on runways and UAE's skies turn black in the middle of the day in apocalyptic scenes as storm hits region" (Reynolds, 16 Nisan 2024).

Tablo 10*Haber Başlığının Dili*

Haber Sitesi	Sansasyonel	Spekülatif	Dramatik	Bilgilendirici	Bilimsel
hurriyet.com.tr	1	2	-	4	-
milliyet.com.tr	1	-	-	4	-
sozcu.com.tr	2	-	-	2	-
bbc.co.uk	-	-	-	11	-
theguardian.com	-	-	-	7	1
dailymail.co.uk	5	-	1	10	-
nytimes.com	1	-	-	4	-
cnn.com	-	-	-	2	-
foxnews.com	-	-	-	1	1
khaleejtimes.com	3	-	3	50	-
gulfnews.com	-	-	4	70	-
onmanorama.com	-	-	-	2	-
Toplam	13	2	8	169	2

Tüm haber sitelerinde en çok, selin gündelik hayatı nasıl etkilediğine ilişkin haberleri içeren “güncel” kategorisindeki haberlere yer verildiği görülmüştür (n=137). Bunu sırasıyla çevre/iklim/bilim, eğitim, ekonomi, siyaset, magazin, reklam, sağlık ve spor izlemektedir. Selin eğitim hayatına etkileri “eğitim”; devlet başkanlarının konuyla ilgili değerlendirmeleri “siyaset”; iklim krizine, selin bilimsel nedenlerine ya da çevresel etkenlere odaklanan haberler “çevre/iklim/bilim”; selin sporcular ve spor müsabakaları üzerindeki etkilere ilişkin haberler “spor”; selin insan sağlığına etkileri “sağlık”, selin ünlülerin yaşamını nasıl etkilediği “magazin”; selin ekonomik sonuçları “ekonomi” ve sel haberi gibi görünen ancak çeşitli firmaların reklamlarını içeren haberler ise “reklam” kategorisinde değerlendirilmiştir. Haberlerin %71,35’i güncel, %11,45’i ise çevre/iklim/bilim haberi olarak kodlanmıştır. Çevre/iklim/bilim haberlerinde oran olarak bakıldığında en yüksek oranın cnn.com’da olduğu görülmüştür (%100).

Tablo 11*Haberin İçeriği*

Haber Sitesi	Güncel	Eğitim	Siyaset	Çevre/iklim/Bilim	Spor	Sağlık	Magazin	Ekonomi	Reklam
hurriyet.com.tr	3	-	1	2	-	-	-	1	-
milliyet.com.tr	4	-	-	1	-	-	-	-	-
sozcu.com.tr	3	-	-	1	-	-	-	-	-
bbc.co.uk	7	-	-	3	-	-	1	-	-
theguardian.com	6	-	-	2	-	-	-	-	-
dailymail.co.uk	10	-	-	2	-	-	4	-	-
nytimes.com	3	-	-	2	-	-	-	-	-
cnn.com	-	-	-	2	-	-	-	-	-
foxnews.com	1	-	-	1	-	-	-	-	-
khaleejtimes.com	44	5	2	3	-	1	-	-	1

gulfnews.com	54	3	2	3	1	2	-	6	3
onmanorama.com	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	13	8	5	22	1	3	5	7	4
	7								

Sel felaketinin nedenine (iklim krizi ya da bulut tohumlama) yönelik okuyucuyu daha fazla içeriğe yönlendiren hiperlink ve etiketlere bakıldığında toplam haber sayısına göre oranın düşük kaldığı görülmektedir. Genel olarak haberlerin %7,8'inde hiperlink, %4,2'sinde ise etiket kullanılmıştır. Ülke bazında bakıldığında BAE'de hiçbir haber sitesinde, Türkiye'de hurriyet.com.tr ve sozcu.com.tr'de, ABD'de ise foxnews.com'da etiket ya da hiperlink kullanılmadığı göze çarpmaktadır. Birleşik Krallık'ta tüm haber sitelerinde hiperlink veya etiket kullanılmıştır. Özellikle bbc.co.uk ve theguardian.com okuyucularını hiperlink ve etiketler aracılığıyla iklim krizine ilişkin daha kapsamlı içeriklere yönlendirmiştir.

Tablo 12

Haberlerde Hiperlink ya da Etiket Kullanımı

Haber Sitesi	Hiperlink	Etiket	Kullanılmamış
hurriyet.com.tr	-	-	7
milliyet.com.tr	2	2	3
sozcu.com.tr	-	-	4
bbc.co.uk	7	2	4
theguardian.com	1	4	3
dailymail.co.uk	1	-	15
nytimes.com	2	-	3
cnn.com	2	-	-
foxnews.com	-	-	2
khaleejtimes.com	-	-	56
gulfnews.com	-	-	74
onmanorama.com	-	-	2
Toplam	15	8	173

Çalışma kapsamında elde edilen veriler göz önünde bulundurulduğunda Türkiye'de yer alan haber siteleri arasında konuya ilişkin en çok habere sırasıyla hurriyet.com.tr, milliyet.com.tr ve sozcu.com.tr'de, 17 ve 18 Nisan tarihlerinde yer verildiği görülmüştür. Konuya ilişkin haberlerin kim tarafından yapıldığı ise çoğunlukla belirtilmemiştir ve bu haber sitelerinin neredeyse kendi muhabirleri tarafından hazırlanan haber yoktur. Haberler bunun yerine batılı haber sitelerinden ve ajanslarından alınmış ve haber merkezi tarafından derlenmiştir. Benzer şekilde ajanslardan ve sosyal medya platformlarından elde edilen fotoğraflar ve videolar kullanılmıştır. Uzman görüşüne ise sozcu.com.tr başta olmak üzere tüm haber siteleri yer vermiştir. hurriyet.com.tr'de görüşlerine yer verilen uzman, özel bir çevre teknolojisi şirketinde çalışan bir meteorologtur ve sele bulut tohumlamanın neden olduğu şeklinde görüş belirtmiştir. milliyet.com.tr ve sozcu.com.tr'de başvurulan uzmanlar ise iklim bilimi alanında çalışmalar yapan bilim insanlarıdır ve seli iklim kriziyle ilişkilendirmişlerdir. Genel olarak bakıldığında tüm haber sitelerinde neden-sonuç ilişkisine yer verildiği görülmüştür. Ancak hurriyet.com.tr'de selin nedeni olarak bulut tohumlama teknolojisiyle oluşturulan yapay yağmurlar gösterilmiştir. milliyet.com.tr ve sozcu.com.tr'de ise insan kaynaklı iklim krizinin üzerinde durulmuştur. hurriyet.com.tr ve milliyet.com.tr, aynı yayın kuruluşuna bağlı olmasına rağmen sel konusunda birbirine karşıt görüşler sunmaları dikkat çekmektedir. Ele alınan haber sitelerinde iklim krizine ya da iklim krizinin meydana getirdiği tahribata yönelik hiçbir çözüm önerisi yer almamıştır. Sel, milliyet.com.tr ve sozcu.com.tr'de büyük oranda iklim krizi ile ilişkilendirilirken hurriyet.com'un hiçbir haberinde böyle bir ilişki kurulmamıştır. Haberler bilimsel veri kullanımı açısından değerlendirildiğinde ise tüm haber sitelerinde bilimsel veri kullanıldığı tespit

edilmiştir. Ancak sozcu.com.tr'de bu oran diğerlerine göre daha yüksektir. Haber başlıklarının diline bakıldığında sele ilişkin bilgi veren ve "bilgilendirici" kategorisinde yer alan haberlerin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Spekülatif haber dilinin sadece Türkiye'de hurriyet.com.tr'de yer alması dikkat çekmektedir. Benzer şekilde "sansasyonel" haber başlıkları da Türkiye'de daha fazladır. Haberlerin içeriği genel olarak sırasıyla güncel, çevre/iklim/bilim, siyaset ve ekonomi ağırlıklıdır. Okuyucuyu daha geniş kapsamlı bilgi edinmeye ve daha fazla sayıda benzer habere yönlendiren hiperlink ve etikete sadece milliyet.com.tr'de yer verildiği görülmektedir. Ancak bu haberlerin içeriğine bakıldığında sel, her ne kadar iklim kriziyle ilişkilendirilmiş olsa da bulut tohumlama etiketinin kullanıldığı göze çarpmaktadır.

ABD'de nytimes.com, konuyu cnn.com ve foxnews.com'a göre daha fazla gündeme taşımıştır. nytimes.com ve foxnews.com sele ilişkin haberlere olayın meydana geldiği ilk günlerde yer verirken cnn.com konuyu daha ileri tarihlerde haberleştirmiştir. nytimes.com ve cnn.com'da haberler kendi muhabirleri tarafından yapılırken foxnews.com ajanslardan temin ettiği haberleri kullanmıştır. nytimes.com ve cnn.com'un haberleri daha detaylıdır ve araştırma haberi niteliği taşımaktadır. ABD'de yer alan haber siteleri de diğer ülkelerin haber siteleriyle benzer şekilde sele ilişkin görüntüleri içeren fotoğraf ve videolar kullanmıştır. cnn.com her ne kadar haberleri detaylı şekilde araştırıp bilimsel bir dille hazırlasa da uzman görüşüne yer vermemiştir. Neden-sonuç açısından bakıldığında ise ABD'de bütün haber sitelerinin seli iklim krizi ile ilişkilendirdiği ve tümünün bilimsel veri sunduğu görülmektedir. İklim değişikliğini durdurmak için çözüm içeren bir habere yer veren tek site cnn.com'dur. Çoğunlukla spekülatif ya da dramatik olmayan konuyla ilgili genel bilgi veren haber başlıkları kullanılmıştır. Haberler ağırlıklı olarak çevre/iklim/bilim kategorisindedir. Ancak nytimes.com'un haber sayısı fazla olduğu için güncel kategorisinde haberler de yer almaktadır. nytimes.com ve cnn.com'da konuyla ilgili okuyucuyu daha fazla yönlendiren hiperlink kullanılmıştır.

BAE, selin gerçekleştiği ülke olması nedeniyle daha fazla habere, daha uzun bir tarih aralığında yer vermiştir. Haberler ağırlıklı olarak haber sitelerinin kendi muhabirleri tarafından hazırlanmıştır. Tüm haber sitelerinde fotoğraf ve videolar ağırlıklı olsa da gulfnews.com'da infografik kullanımına da rastlanılmıştır. BAE'deki haber sitelerinde yer alan haberler çoğunlukla selin sonuçlarına ve yarattığı tahribata ilişkindir. 2023 yılında BM İklim Değişikliği Konferansı'nın Dubai'de düzenlenmiş olmasına rağmen BAE medyasında iklim krizi ile bağ kuran haber sayısı oldukça düşüktür. Benzer şekilde uzman görüşüne, neden-sonuç ilişkisine, çözüm önerisine ve bilimsel veri kullanımına da düşük oranda yer verilmiştir. Ancak bu oranların diğer ülkelere göre düşük olmasında olayın gerçekleştiği ülke olması sebebiyle selin gündelik yaşama etkisiyle ilgili olarak toplumu bilgilendirmeyi amaçlayan haber sayılarının fazla olması da etkilidir. Haberlerde hiperlink ve etiket hiç kullanılmamıştır. Haber başlıkları, çoğunlukla bilgilendirici olsa da az sayıda dramatik ve sansasyonel haber başlıklarına rastlanmıştır. Haber içerikleri çoğunlukla günceldir. Ancak eğitim, siyaset, çevre/iklim/ bilim, spor, ekonomi ve reklam gibi çeşitli kategorilerde de haberler bulunmaktadır.

Birleşik Krallık'ta BAE dışındaki ülkelerle karşılaştırıldığında haberlerin oranı oldukça yüksektir ve olayın gerçekleştiği ilk günlerde konuya ilişkin daha fazla haber yapılmıştır. Haberler daha çok kendi muhabirleri tarafından yapılmış ancak theguardian.com, farklı haber sitelerinden ve ajanslardan alınan/derlenen haberlere de yer vermiştir. Kullanılan görsel öğeler yine birbirine benzer fotoğraf ve videolardan oluşsa da dailymail.co.uk ve bbc.co.uk'da infografiğe de yer verilmiştir. Haber başlıklarının dili ağırlıklı olarak bilgilendiricidir. Ancak dailymail.co.uk sansasyonel ve dramatik haber başlıklarına da yer vermiştir. Güncel ve çevre/iklim/bilim haberleri ağırlıktadır. dailymail.co.uk'da konuya magazinelle yaklaşan haberlere de rastlanmıştır. Diğer ülkelerle karşılaştırıldığında hiperlink ve etiket kullanımı bbc.co.uk başta olmak üzere yüksektir.

SONUÇ

16 Nisan 2024 tarihinde BAE’de yaşanan selin Türkiye, Birleşik Krallık, ABD ve BAE medyasında ne şekilde haberleştirildiğinin iklim haberciliği bağlamında incelendiği bu çalışmada, iklim haberciliğinin özelliklerine uygun haberlerin sayısının oldukça düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu kapsamda genel olarak ele alınan tüm haber sitelerinde görsel kullanımı ve verilerin görselleştirilmesi noktasında da eksiklik olduğu görülmektedir. İklim haberciliğinde bilimsel verilerin okuyucular tarafından daha rahat anlaşılmasını sağlayacak şekilde görselleştirilmesi oldukça önemlidir. Tüm haber sitelerinde çoğunlukla sele ilişkin aynı fotoğraf ve videolar tercih edilmiştir. Bununla birlikte selin iklim kriziyle ilişkisini ele alan haber sayısının toplam haber sayısına oranı da oldukça düşüktür. İklim krizi ile bağlantılı haberler daha çok batılı haber ajanslarından alınmıştır. Bununla birlikte diğer ülkelerle karşılaştırıldığında batılı haber sitelerinin yaşanan seli iklim krizi ile daha fazla ilişkilendirdikleri, yeri geldiğinde çözüm önerisi sundukları, haberlerde uzman görüşüne yer verdikleri tespit edilmiştir. Dolayısıyla batılı medyanın iklim kriziyle ilişkili olayları haberleştirmeye daha fazla önem verdiği ve gazetecilerin bu konuda uzmanlaştığı söylenebilir.

Türk haber sitelerine ilişkin genel bir değerlendirme yapıldığında; konuya ilişkin çok fazla habere yer verilmediği, iklim haberciliğinin özelliklerine uygun şekilde hazırlanan haberlerin daha çok batı medyasından alındığı görülmüştür. Türkiye’de ana akım medyanın iklim krizi ile ilgili haberlerle yeteri kadar ilgilenmediği ve iklim haberciliğine uygun bir habercilik anlayışının yeterince gelişmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, daha önce Cengiz’in (2023) Türk haber medyasında yer alan kuraklık haberlerine, Uzunoglu ve Karaca’nın (2021) ise iklim krizinin ne şekilde ele alındığına ilişkin çalışmalarındaki çıkarımlarla örtüşmektedir.

ABD’de haber sayısı diğer ülkelerle karşılaştırıldığında azdır ancak haberler ayrıntılıdır ve iklim krizini ön plana çıkarmaktadır. ABD gibi iklim krizi konusunda şüphecilerin yüksek olduğu bir ülkede (Painter&Ashe, 2012) iklim krizi ve bağlantılı konuların medyada detaylı bir şekilde yer alması dikkat çekicidir. Ancak Schäfer&Painter’ın da (2020) ortaya koyduğu üzere ABD’de haber odalarının yeniden yapılandırılması ve küçülmesi, uzman muhabirlerin sayısının azalması, bilim ve çevre haberlerinde düşüş meydana gelmesi söz konusudur. Her ne kadar bu çalışmada, ABD medyasında selin iklim krizi açısından detaylı bir şekilde ele alınmış olduğu ortaya konulsa da haber sayısının oldukça düşük olması ve bu haberlerin iklim habercilerinden ziyade genel muhabirler tarafından yapılması Schäfer&Painter’ın (2020) çıkarımlarını destekler niteliktedir.

BAE’de haber türü fazla olsa da iklim krizi ile ilişkili çevre/iklim/bilim haberlerinin sayısı oransal olarak oldukça düşüktür. BAE, 2023 yılında BM İklim Zirvesi’ne (COP28) ev sahipliği yapmasına (Khazen &Aksoy, 2023) rağmen haber medyasında gereken farkındalık oluşmamış ve söz konusu sel iklim krizi ile yeterince bağlantılandırılmamıştır. AbdelGhaffar (2024, s. 127) Mısır ve BAE’de iklim gazeteciliğinin mevcut durumuna ilişkin çalışmasında bu durumu, haber odalarında iklim ve bilim gazeteciliği için özel bölümlerin ve muhabirlerin olmaması ve bu nedenle bu tür haberlerin arka planda kalmasıyla açıklamaktadır.

Birleşik Krallık’ta ise haber sitelerinde genel olarak iklim krizi ile bağ kurulmuş ve uzman görüşüne, neden- sonuç ilişkisine, veri kullanımına dikkat edilmiştir. Strauss ve arkadaşları (2024), gazetecilerin Avrupa’da yaşanan aşırı sıcaklara ve iklim değişikliğine ilişkin algılarına yönelik çalışmalarında Almanya, Fransa, Hollanda ve Birleşik Krallık’taki gazetecilerin aşırı sıcaklar ve iklim değişikliği arasında neden sonuç ilişkisi kurmaya yüksek düzeyde önem verdiğini tespit etmişlerdir. Ayrıca bu çalışmayla örtüşen şekilde Birleşik Krallık’taki gazetecilerin aşırı hava olayları ve iklim değişikliği ilişkisine dair farkındalık düzeyinin diğer Avrupa ülkelerine oranla daha yüksek olduğu ortaya konulmuştur.

Sonuç olarak BAE’de gerçekleşen selin ele alınışı bakımından ülkeler arasında neden-sonuç ilişkisi, çözüm önerisi, iklim krizi ile kurulan bağ ve haberi hazırlayan kişiler açısından farklılıklar

bulunmaktadır. Örneğin iklim muhabiri tarafından hazırlanan tek haber Birleşik Krallık'ta yer almaktadır. BAE, sele ilişkin neden-sonuç ilişkisi ve iklim kriziyle bağ kurulması noktasında diğer ülkelerle ve toplam haber sayısı ile karşılaştırıldığında oldukça geride kalmaktadır. Çözüm önerisi açısından değerlendirildiğinde ise Birleşik Krallık'ın diğer ülkelere göre öne çıktığı görülmektedir.

Son yıllarda küresel çapta gerçekleşen sel, kuraklık, orman yangınları gibi olayların iklim kriziyle bağının kurulması noktasında medyaya önemli bir rol düşmektedir. Bu çalışmada da ortaya konulduğu üzere batılı yayın organları iklim haberciliğine daha fazla önem verse de genel olarak medya, kamuoyunun bilgilendirilmesi hususunda yetersiz kalmakta, daha çok iklimsel bir olayın sonuçlarına, gündelik yaşam üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır. Bu noktada yayın kuruluşlarının ve medya profesyonellerinin çeşitli sorumlulukları bulunmaktadır. Başlangıçta bağlantılı görülmesi de birçok habere iklim krizi açısından yaklaşılabilir. Daha fazla uzmanın görüşünün alındığı, uzun vadede iklim krizine yönelik çözüm önerileri içeren, durumun aciliyetinin ve olası tehlikelerin topluma aktarıldığı, uzmanlığa dayalı bir habercilik anlayışının benimsenmesi gerekmektedir.

Etik Standart ile Uyumluluk

Çıkar Çatışması: [TR] Yazarlar, kendileri ve / veya diğer üçüncü kişi ve kurumlarla çıkar çatışmasının olmadığını veya varsa bu çıkar çatışmasının nasıl oluştuğuna ve çözüleceğine ilişkin beyanlar ile yazar katkısı beyan formları makale süreç dosyalarına ıslak imzalı olarak eklenmiştir.

[EN] The author(s) declare that they do not have a conflict of interest with themselves and/or other third parties and institutions, or if so, how this conflict of interest arose and will be resolved, and author contribution declaration forms are added to the article process files with wet signatures.

Etik Kurul İzni: Bu makalede etik kurul iznine gerek yoktur, buna ilişkin ıslak imzalı etik kurul kararı gerekmediğine ilişkin onam formu sistem üzerindeki makale süreci dosyalarına eklenmiştir.

Finansal Destek: Finansal destek bulunmamaktadır.

Teşekkür: Teşekkür edilecek kişi veya kurum bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA:

AbdelGhaffar, N. N. (2024). Solutions Journalism and Climate Change Journalistic Narratives: Comparative Insights from Egypt and the United Arab Emirates [Master's Thesis, the American University in Cairo]. AUC Knowledge Fountain. <https://fount.aucegypt.edu/etds/2263>.

Adam, M., & Wahyuni, W. (2020). The Image of Climate Crisis in Media: A Conceptual Metaphor Analysis. *Journal of Language and Literature*, 20(1), 10. doi: [10.24071/joll.v20i1.2413](https://doi.org/10.24071/joll.v20i1.2413)

Akyüz, A. (2019). Yaşamsal Bilinmezlik: İklim Krizi ve Gıda. *Toplum ve Hekim*, 34(5): 348-355.

Bhagwat, S. A., Economou, A., & Thornton, T. F. (2016). The Idea of Climate Change as a Belief System: Why Climate Activism Resembles a Religious Movement. *GAIA-Ecological Perspectives for Science and Society*, 25(2), 94-98. doi: [10.14512/gaia.25.2.8](https://doi.org/10.14512/gaia.25.2.8)

Bos, M. & Nuijens, F. (2022). Bilim Haberciliği. F. Van Dam, L. De Bakker, A. M. Dijkstra ve E. A. Jensen (Ed.), *Bilim İletişimi: Teori, Araştırma, Uygulama* içinde (s.161-191). (S. Yılmazkarasu, Çev.) Sabri Ülker Vakfı Yayınları.

Boykoff, M. T. (2011). *Who Speaks for the Climate?: Making Sense of Media Reporting on Climate Change*. Cambridge University Press.

- Boykoff, M. T., & Boykoff, J. M. (2007). Climate Change and Journalistic Norms: A Case-study of US Mass-media Coverage. *Geoforum*, 38(6), 1190–1204. Doi: 10.1016/j.geoforum.2007.01.008
- Brüggemann, M. (2017). Traditional and Shifting Roles of Science Journalists and Environmental Reporters Covering Climate Change. In *Oxford Research Encyclopedia of Climate Change Communication*. Oxford University Press. doi: [10.1093/acrefore/9780190228620.013.354](https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190228620.013.354)
- Brüggemann, M., & Engesser, S. (2014). Between Consensus and Denial. *Science Communication*, 36(4), 399–427. doi:10.1177/1075547014533662
- Cengiz, Ö. (2023). Türkiye’de iklim haberciliği: Kuraklık haberleri üzerine bir içerik analizi. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 62, 113-132. doi:10.47998/ikad.1252254
- Codal, K. S., & Codal, A. (2022). *Sosyal Medyada İklim Değişikliği Tartışmaları*. Efe Akademi Yayınları.
- Comerford, R. (2024, 18 Nisan). 'We're Living on Duty Free' Say Tourists Stranded in Dubai. *BBC*. <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68839657>.
- Davulcu, E.(2024).İklim Değişikliğinin Yapıcı Gazetecilik Yolu ile Aktarımı: Perspective Daily Üzerine İnceleme. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 17 (99), 389-414. doi:10.29228/JASSS.75312
- De Faveri, A. G. (2022). İklim Değişikliği Haber Çerçevesi: Hürriyet Gazetesi Örneği. *Uluslararası İletişim ve Sanat Dergisi*, 3(5), 1-31. doi: 10.29228/iletisimvesanat.57574
- Demircan, M., Turan, N., Arabacı, H., Coşkun, M., Türkoğlu, N. & Çicek, İ. (2016, Ekim). Gündem Belirleme Modeline Göre Yazılı Basındaki İklim Değişikliği Haber ve Köşe Yazılarının Analizi. N. Türkoğlu (Başkan), *TUCAUM 2016 Uluslararası Coğrafya Sempozyumu*. TÜCAUM, Ankara.
- Dewan, A. (2024, 25 Nisan). *Scientists Find the Fingerprints of Climate Change on Dubai's Deadly Floods*. CNN. <https://edition.cnn.com/2024/04/25/climate/dubai-floods-climate-weather-analysis-int/index.html>.
- Eide, E. & Kunelius, R. (2020). Climate Reporting: Challenges and Opportunities. D. C. Holmes ve L. M. Richardson (Eds.), In *Research Handbook on Communicating Climate* (pp.164-182). Edward Elgar Publishing. doi:10.4337/9781789900408.00028
- Farooqui, M. (2024, Nisan). *Watch: Dubai Expat Saves 5 Lives in Dramatic Flood Rescue Captured on Camera*. Khaleejtimes. <https://www.khaleejtimes.com/uae/watch-dubai-expat-saves-5-lives-in-dramatic-flood-rescue-captured-on-camera>
- Foxnews.com (2024, Nisan). *Here's why experts don't think cloud seeding played a role in Dubai's downpour*. <https://www.foxnews.com/world/why-experts-dont-think-cloud-seeding-played-role-dubais-downpour>.
- Gaspar, R., Blohm, A., & Ruth, M. (2011). Social and Economic Impacts of Climate Change on the Urban Environment. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 3(3), 150-157.doi: 10.1016/j.cosust.2010.12.009
- Gökçe, O. (2019). *Klasik ve Nitel İçerik Analizi Felsefe, Yöntem, Uygulama*. Çizgi Kitabevi
- Gulfnews.com. (2024, Nisan). *UAE: Call for Volunteers to Revive Rural Areas after Record Rainfall*. <https://gulfnews.com/uae/uae-call-for-volunteers-to-revive-rural-areas-after-record-rainfall-1.102310582>.

- Hassan-Şahin, M. (2024). İklim Gazeteciliği: Her Zamankinden Daha Acil İklim Hikayeleri Yazmak. E. Güven ve İ. Kılıç (Ed.). *Yeni Çağda Dönüşen Gazetecilik-Gazetecilikte Yeni Yaklaşımlar* içinde, (s.73-86). Konya: Eğitim Yayınevi.
- Hurriyet.com.tr. (2024, Nisan). *Dubai Yapay Yağmur Sonrası Sular Altında Kaldı... Bulut Tohumlama Teknolojisi Nedir, Nasıl Oluşur? İşte Yapay Yağmur Teknolojisi!* <https://www.hurriyet.com.tr/bilgi/galeri-yapay-yagmur-nedir-nasil-olusur-dubaide-siddetli-yagmur-sel-baskinlarina-sebep-oldu-42447279/1> (20)
- IPCC (2022). *Chapter 14: North America*. <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/chapter/chapter-14/>
- Khazen, İ. & Aksoy, H.A. (2023, Aralık). *BM İklim Zirvesi Dubai'de Başladı*. <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/bm-iklim-zirvesi-dubaide-basladi/3069483>
- Kılıçgedik, M. (2022). İklim Gazeteciliği. S. Bayrakçı ve S. Özay (Ed.), *Dijital Çağda Uzman Gazetecilik 2* içinde (s.111-121). Çizgi Kitabevi.
- Lewandowsky, S. (2021). Climate Change Disinformation and How to Combat it. *Annual Review of Public Health*, 42(1), 1-21. doi: [10.1146/annurev-publhealth-090419-102409](https://doi.org/10.1146/annurev-publhealth-090419-102409)
- Lopez, A. & Share, J. (2020, 29 April) Fake Climate News: How Denying Climate Change is the Ultimate in Fake News. *The Journal of Sustainability Education* https://www.susted.com/wordpress/content/blog-post-fake-climate-news-how-denying-climate-change-is-the-ultimate-in-fake-news_2020_04/
- MGM. (t.y.). *İklim Değişikliği- Meteoroloji Genel Müdürlüğü*. <https://www.mgm.gov.tr/iklim/iklim-degisikligi.aspx>
- Birleşmiş Milletler. (1994). *Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi*. https://webdosya.csb.gov.tr/db/iklim/webmenu/webmenu12421_1.pdf
- Milliyet.com.tr. (2024, Nisan). *Kıyamet Gibi Gökyüzü Yeşile Döndü. Dubai'ye Felaket Saniyeler İçinde Geldi*. <https://www.milliyet.com.tr/dunya/kiyamet-gibi-gokyuzu-yesile-dondu-dubaiye-felaket-saniyeler-icinde-geldi-7113446> <https://www.milliyet.com.tr/dunya/kiyamet-gibi-gokyuzu-yesile-dondu-dubaiye-felaket-saniyeler-icinde-geldi-7113446>
- Ng, R. (2020, 27 Ekim). *Climate Change: A Serious Risk*. World Risk Poll. <https://wrfp.lfndation.org.uk/news/climate-change-a-serious-risk>
- Ozay, S., & Mustafa, S. N. (2022). İklim Krizine Türk Medyası Çerçevesinden Bakmak. *İnsan ve İnsan*, 9(33), 97-112. doi: [10.29224/insanveinsan.1104362](https://doi.org/10.29224/insanveinsan.1104362)
- Painter, J. (2013). *Climate Change in the Media: Reporting Risk and Uncertainty*. I. B. Tauris.
- Painter, J., & Ashe, T. (2012). Cross-national Comparison of the Presence of Climate Scepticism in the Print Media in Six Countries, 2007–10. *Environmental Research Letters*, 7(4), 044005. <https://doi.org/10.1088/1748-9326/7/4/044005>
- Pedler, T. & Jewers, C. (2024, Nisan). *Heartwarming Moment Cat is Rescued from Dubai Floods After Desperately Clinging to Door of Car Submerged by Water*. Dailymail. <https://www.dailymail.co.uk/news/article-13320803/Heartwarming-moment-cat-rescued-Dubai-floods-desperately-clinging-door-car-submerged-water.html>
- Poynting, M. & Silva, M. (2024). *What is Cloud Seeding and did it Cause Dubai Flooding?* BBC. <https://www.bbc.com/news/science-environment-68839043>

- Reynolds, J. (2024, Nisan). *Dubai Underwater: Influencers are Stranded in their Rolls Royces in Flooded Roads, Planes Taxi Through Water on Runways and UAE's Skies Turn Black in the Middle of the Day in Apocalyptic Scenes as Storm Hits Region*. Dailymail. <https://www.dailymail.co.uk/news/article-13314921/dubai-influencers-stranded-flooding-uae-airport.html>
- Saseendran, S. (2024, Nisan). *Watch: UAE Rain Heroes Save Lives, Shelter, Transport Strangers, Move Damaged Cars, Fix Leaky Houses*. Gulfnews. <https://gulfnews.com/uae/watch-uae-rain-heroes-save-lives-shelter-transport-strangers-move-damaged-cars-fix-leaky-houses-1.102205954>
- Schäfer, M. S. (2015). Climate Change and the Media. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, 2(3), 853-859.
- Schäfer, M. S., & Painter, J. (2020). Climate Journalism in a Changing Media Ecosystem: Assessing the Production of Climate Change-related News Around the World. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Climate Change*, 12(1). doi:10.1002/wcc.675
- Shaw, C., Hellsten, I., & Nerlich, B. (2016). Framing Risk and Uncertainty in Social Science Articles on Climate Change, 1995–2012. J. Crichton, C. N. Candlin ve A. S. Firkins (Eds.), In *Communicating Risk* (pp. 208–228). London: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9781137478788>.
- Similarweb. (2024). <https://www.similarweb.com/>
- Sinha, A. (2024). *Urban Planning in the Age of Climate Crisis*. Gulfnews. <https://gulfnews.com/opinion/op-eds/urban-planning-in-the-age-of-climate-crisis-1.102297490>.
- Sozcu.com.tr (2024, Nisan). *Çöldeki Kabusun Bilançosu Belli Oldu: 24 Ölü*. <https://www.sozcu.com.tr/coldeki-kabusun-bilancosu-belli-oldu-24-olu-p40710>
- Stone, P. J., Dunphy, D. C., Marshall, S. S., & Ogilvie, D. M. (1966). *The General Inquirer: A Computer Approach to Content Analysis*. The M.I.T. Press
- Strauss, N., Painter, J., Ettinger, J., Doutreix, M. N., Wonneberger, A., & Walton, P. (2024). Reporting on the 2019 European Heatwaves and Climate Change: Journalists' Attitudes, Motivations and Role Perceptions. In *Journalism and Reporting Synergistic Effects of Climate Change* (pp. 226-249). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781032627526-13>
- Şahin, Ü. & Üzelgün, M. A. (2016). *İklim Değişikliği ve Medya*. İstanbul Politikalar Merkezi.
- Torok, S.& Pearce, K.& Hassol S.J. (2020). Communicating Climate Change Science with Different Audiences. Holmes, D. C., ve Richardson, L. M. (Eds.). *Research Handbook on Communicating Climate Change* in (s.33-45). Edward Elgar Publishing.
- Trionfi, B. (2023). *The Change We Need: Strategies to Support Climate and Environmental Journalism*. International Press Institute. https://ipi.media/wp-content/uploads/2023/10/IPI_NICHE_ClimateJournalism_Report2023_B.Trionfi.pdf
- Turan, B., & Çalkın, Ö. (2023). Türkçe Gazete Yayınlarında İklim Değişikliği ve Turizm. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 355–371. doi: [10.26677/TR1010.2023.1280](https://doi.org/10.26677/TR1010.2023.1280)
- Ungar, S. (1992). The Rise and (Relative) Decline of Global Warming as a Social Problem. *Sociological Quarterly*, 33: 483-501. doi: [10.1111/j.1533-8525.1992.tb00139.x](https://doi.org/10.1111/j.1533-8525.1992.tb00139.x)

United Nations (t.y.). *Communicating on Climate Change*.
<https://www.un.org/en/climatechange/communicating-climate-change>

Uzunoğlu, S. & Karaca, H. S. (2021). *Haber Medyasında İklim Krizi*. NewsLab Turkey.
<https://www.newslabturkey.org/wp-content/uploads/2022/01/rh-10.pdf>.

Watts, J. (2024, Nisan). *Global Heating and Urbanisation to Blame for Severity of UAE Floods, Study Finds*". Theguardian.<https://www.theguardian.com/world/2024/apr/25/global-heating-and-urbanisation-to-blame-for-severity-of-uae-floods-study-finds#:~:text=3%20months%20old-Global%20heating%20and%20urbanisation%20to%20blame,of%20UAE%20floods%2C%20study%20finds&text=Fossil%20fuels%20and%20concrete%20combined,Oman%2C%20a%20study%20has%20found.>

Yüksel, E. (t.y.). *Cumhuriyet Mitinglerinin Yaygın Gazetelerde Yer Alış Biçimi Üzerine İçerik Analizine Dayalı Bir Değerlendirme*. <https://baskanlikreferandumu.siyasaliletisim.org/wp-content/uploads/2008/07/mitingmakalesi21.pdf>

EXTENDED SUMMARY:

Research Problem:

This study focuses on how the April 16, 2024 floods in the United Arab Emirates (UAE) were covered in the context of climate journalism on online news sites in the United States of America (USA-consistency with the maian text required), the UAE, the United Kingdom (UK), and Turkey, and examines the differences in their approaches to the issue. News articles were analyzed based on parameters such as their relation to the climate crisis, the use of scientific data and audiovisual elements, proposed solutions, and expert opinions.

Research Questions:

1. Has the cause of the flood been mentioned in the news?
2. Has the flood disaster been linked to the climate crisis in the news coverage?
3. Has the news provided any solutions for addressing the climate crisis?
4. Are there differences in how the news is presented across different countries?

Literature Review:

Climate change is defined by the United Nations Framework Convention on Climate Change (1994) refers to "a change in climate as a result of human activities that directly or indirectly disturb the composition of the global atmosphere". The growing use of fossil fuels is widely acknowledged as the primary cause of climate crisis. Awareness of climate change began to emerge in the 1970s (Özay & Mustafa, 2022, p.100), and this awareness was reflected in the media, which played a role in the emergence of climate journalism.

The media has a crucial role in raising awareness about the climate crisis, a global issue that affects all of humanity. **It helps** raise public awareness, shapes public opinion, and mobilizes society and contributes to addressing the issue. In this context, the media should not only report on the climate crisis but also be mindful of the language and visuals used, ensuring that the news is accurate and avoids disinformation.

Furthermore, journalists with specialized knowledge in climate change should be employed to present present climate-related news in accordance with the principles of climate journalism.

Methodology:

News articles about the flood disaster that occurred in the UAE on April 16, 2024, were collected from various online sources, including hurriyet.com.tr, milliyet.com.tr, and sozcu.com.tr from Turkey; bbc.co.uk, theguardian.com and dailymail.co.uk from the UK; nytimes.com, cnn.com, foxnews.com from the USA;

khaleejtimes.com, gulfnews.com and onmanorama.com from the UAE. These articles were analyzed through content analysis.

As part of the content analysis, the research questions were first identified. Then, the related news articles were analyzed, and the categories and their boundaries were established. A coding chart was created, and coding process was carried out. The coding was done separately by two researchers who are the authors of the study in the Microsoft Excel program.

Results and Conclusions:

This study examined how the floods in the UAE were reported in the media in Turkey, the UK, the US, and the UAE in terms of climate journalism. It was concluded that the number of news items adhering to the characteristics of climate journalism is quite low. All news websites predominantly used the same photos and videos of the flood. Overall, the ratio of the news articles linking the flood to the climate crisis was low compared to the total number of news reports.

News about the climate crisis was mostly sourced from Western news agencies. However, Western news websites were found to associated the flood with the climate crisis more frequently, offered solutions where appropriate, and included expert opinions. This suggests that the Western media attach more importance on reporting climate crisis events, and that journalists in these regions are more specialised in this field.

In Turkey, the source of the news is often unspecified, and very few reports were produced by local reporters. Most photos and videos sourced from agencies and social media platforms. All news sites used scientific data. The news content primarily covered current affairs, the environment, climate, science, politics, and economics.

In the UK, the news was mostly produced by reporters, but it is also included content from other news websites and agencies. While this visual elements were similar across the sites, infographics were also used. The use of scientific data was a notable feature on UK news websites, with most content focusing on current and environmental/climate/science news.

In the US, news was primarily produced by local reporters or sources from news agencies. News websites often used flood-related photos and videos. All sites presented scientific data, and the majority of news articles were categorized under the environment/climate/science. Although the number of news items in the US was lower than in other countries, the news items were more detailed and highlighted the climate crisis.

In the UAE, the most news was produced by local reporters. While photographs and videos were predominantly used on all news websites, infographics appeared occasionally. The use of scientific data was proportionally lower than in other countries. News content was mostly current, but, the news spanned various categories including education, politics, environment/climate/science, sports, economics and advertisements. Despite the wide range of news, the number of environmental/climate/science news related to the climate crisis was minimal.

In recent years, the media has played a significant role in linking global events such as floods, droughts, and forest fires with the climate crisis. This study reveals that while Western media outlets prioritize climate journalism, overall, the media is insufficient in informing the public. The focus tends to be more on the immediate consequences of a climatic event and their effects on daily life. At this juncture, broadcasting organizations and media professionals bear a substantial responsibility. Many news stories, initially seen irrelevant, can be approached from the perspective of the climate crisis. A journalism approach rooted in expertise is needed, one where expert opinions are incorporated, long term solutions for the climate crisis are proposed, and the urgency of the situation and potential dangers are clearly conveyed to the public.